

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	100 Lei
Pe jumătate de an	50 "
Pe un pătrar de an	25 "
Un număr	2 Lei.
Pentru străinătate pe un an	150 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei

Cuvântare

ținută în Satul nou, la 5/18 Septembrie 1924, de protopresbiterul Ioan Murgu, cu ocaziunea conferinței pastorale de toamnă a clerului ortodox român din protopresbiteratul Panciovei.

Mă bucur din toată inima, când Vă văd astăzi adunați în număr atât de frumos, ca înălțându-ne ochii sufletelor spre ceriu, de unde vine ajutorul, să ne sfătuim în frățească dragoste, cum să muncim în viea Domnului nostru Isus Christos, pentru că grele sunt luptele, cari trebuie să-le purtăm și multe sunt problemele, cari avem să le ducem la îndeplinire. Christos însă ni-a zis: „în lume năcazuri veți avea, dar îndrăzniți! căci eu am biruit lumea!” La ce să ne așteptăm așadară, dacă nu la năcazuri, căci doară El, Fiul lui Dumnezeu, ni-a spus-o aceasta.

Și parcă'L văd desculț cu capul descoperit, pe stradele Ierusalimului predicând: „Cine vrea să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie”. Cui sună aceste cuvinte, dacă nu nouă preoților? Și cui sună mai mult aceste cuvinte, decât nouă preoților români. Căci dacă a mai apăsat cruce pe umeri de preoți, de bună seamă, pre noi ne-a învrednicit bunul Dumnezeu de greutatea crucii!

Și de veacuri până astăzi preoții nostri n'au succumbat sub greutatea crucii, ci au purtat-o cu resignare, căci au ținut unii la alții cu dragoste, după cuvintele sf. apostol Pavel: „Purtați sarcina unul altuia și așa veți plini legea lui Christos”.

Așadară în ce a stat tăria noastră? În concordie și în abnegațiune ne-am ajutat unii pre alții, pentru că eram convingși, că numai așa vom plini legea lui Christos!

Situația noastră e grea; o vedeți cu ochii. E mai grea decât oricând. Biserica trece prin mari sforțări și bunul Dumnezeu ne pune la

grelé încercări. Deci vom sta noi la postul nostru? Ne vom lăpăda de noi înșine și vom merge cu Christos, cu biserica, cu povățuitorii nostri, ori vom asculta mai mult de oameni decât de Dumnezeu? aceasta este întrebarea! — *Noi avem să răspundem prin fapte și nu numai prin cuvinte!*

Christoase al nostru! Te văd pe cruce, cum î-ți versi sângele, pentru ca să ne rescumperi și să ne mântuiești. Din picăturile acelea vărsate pre lemnul crucii Tale revarsă dar și în noi, dă-ne tărie, credință nefățărîtă și sfântă, ca și noi să fim harnici a ne jertfi pentru idealul, pentru carele Tu ai murit.

Câta putere ne-ai dat Tu noauă, când ai zis: „Cel ce vă asculta pre voi pre mine mă ascultă”.

Dumnezeul meu! cu ce am meritat noi de ne-ai ridicat așa de sus? Și cum să facem, cum să lucrăm în viea Ta, ca să ne facem vrednici de această înălțare?

Ne-ai ridicat, Doamne, dar și mare greutate ai pus pe umerii aleșilor Tai, căci noi nu avem dreptul de a predica, decât aceea ce Tu ne-ai poruncit! Nu avem dreptul de a trăi, decât cum Tu ne-ai învățat! Nu avem dreptul de a devia dela calea arătată. Și calea Ta a fost plină de spini, și a noastră încă așa trebuie să fie, dacă ne place să ne adăpostim la umbra bisericii Tale sfinte, carea de veacuri ne-a apărat legea, limba și moșia. Avem datorința a sări întru apărarea drepturilor acestei biserici, rescumpărată cu scump sângele Tău, care când a curs pre lemnul crucii, s'a cutremurat pământul, au înviat morții din mormânturi și catapeteasma bisericii din Ierusalim s'a rupt în două de sus până jos.

Iubiți Frați! Noi nu suntem ai nostri, ci noi suntem ai lui Christos! Noi nu suntem ai familiilor noastre, ci mai întâi suntem învățați Aceluia care a zis: „Cel ce iubește pe tată sau pe mamă sau pe frați sau pe surori mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine”.

Sf. Ioan gură de aur zice, că: preoția se împlinește pe pământ, dar se numără între clasele tagmei cerești. Prin urmare: clerul trebuie să fie tipul și icoana celor cerești.

Oare nu Vă cutremurați, văzând cât de sus suntem puși și cum ne trag de altă parte păcatele noastre spre pământ! Deci ce păcat mare face preotul, când nu duce o vieță amăsurat chemării sale sublime când e lacom după averi trecătoare și peste tot când are scăderi, ce lipsesc laicilor cinstiți. Ieronim zice: „Peste măsură strică bisericii o preoțime care suferă de scăderi ce lipsesc laicilor“. Să nu ne înșelăm și să nu gândim, că umblând prea mult după binele temporal, am ajunge la liman fericitor, nu!, căci prin aceasta umilim biserica lui Christos și umilindu-o umiliți vom trece prin lume.

Virtutea să ne fie călăuză vieții pastorale, căci cum am putea noi predica iubirea, când noi urâm? Cum am putea noi predica mila, când, noi n'avem simț de îndurare față de cei săraci și năcăjiți? Cum vom putea noi predica abnegațiune, când noi nu abzicem de plăcerile lumești?

Morala preoților este arma cea mai puternică. Împăratul Constantin cel mare a zis: „Când văd, că un preot creștin păcătuiește, îl acoper cu mantaua mea împărătească“. Pe vremuri așa era; când greșea un preot, poporul tăcea, și-l acoperea cu mantaua dragostei creștinești. Iar astăzi? îi vorbesc de rău. Pe un laic a cărui vieță poate-i un șir întreg de păcate, lumea îl scuza provocându-se la slăbiciunile firei omenești.

Noi preoții deși nu stăm în afară de legile firii totuși trebuie să ținem seamă de cuvintele Mântuitorului: „Nu se va putea ascunde cetatea stând deasupra muntelui“. Să nu uităm, că atât preoțimea cât și biserica are dușmani, pe cari îi găsim mai ales între semidocti și chiar între intelectuali. Oamenii aceștia, prin indiferentismul lor față de biserică, care singură aprinde în sufletul neamului românesc scânteia cerească a conștiinței naționale, prin purtarea lor dușmănoasă față de slujitorii altarului au contribuit mai mult decât se crede la slăbirea sentimentului religios în popor și prin aceasta la formarea și lățirea sectelor, contrare chiar statului.

Gândești, că-i blestemul lui Dumnezeu pre noi, căci care cum se ridică de știe de puțină carte, înjură pe preoți și critică așezămintele bisericii.

Prin urmare să-ne dăm bine seama de împrejurările, în cari trăim! Ni-e încredințată fiecărui o turmă, ca să o păstorim, iar păstorul cel bun sufletul și-l pune pentru oi. În turmă vor fi și oi bolnave, căci avem în popor și fi necredincioși și răi, dar să nu uifăm, că Christos a zis: „nu trebuie sănătoșilor doftor ci bolnavilor“. Să luptăm deci pentru întoarcerea celor răi,

rugându-ne cu cuvintele rugăciunii sfântului Vasilie: „Pre cei buni întră bunătatea ta îi păzește, pre cei răi, buni îi fă cu bunătatea Ta“. Noi trebuie să fim preoți după inima lui Christos: să luptăm și să răbdăm, căci dacă am lua în seamă răutatea, pe care unii dintre poporeni o nutresc față de noi, — dacă am considera toate loviturile, cari le îndurăm dela aceia, pre cari îi iubim, — atunci n'am fi vrednici a ne numi învățăceii lui Christos.

Noi trebuie să ne dăm seamă și de aceștia înaintea lui Dzeu, de drojdiile acestea ale omenimei, cari se țin învățați dar sunt nebuni, cum zice Sf. scriptură: „zis-a nebunul în inima sa nu este Dzeu. Ei până trăiesc, nu știu ce e mila, când e vorba de a se îmbogăți. Ei nu știu ce-i înfrânarea, când e vorba de a-se desmerda. Ei nu știu, ce e dreptatea, când e vorba de a se ridica peste alții.

Și vedeți, că și pe aceștia trebuie să stăruim, ca să-i aducem la calea cea adevărată, dar „păzindu-ne să nu cădem și noi în ispită“. Trebuie să-ne călcăm pe inimă, batjocoriți fiind de ei „să le iertăm nebuniile, că nu știu ce fac“.

Sus să avem deci inimile!

Să-l rugăm deci pre Dumnezeu, ca să întărească brațul nostru și ziua luptei, ca cu arma dreptății și a iubirii să învingem și la fericire să conducem turma!

Vi le-am spus acestea, iubiți frați, pentru că am crezut, că astăzi numai cu aceste îndrumări se cuvine a deschide aceasta conferință pastorală. Ured, că și voi cu mine la fel gândiți. Cu toții suntem slujitori a unui altar sfânt, amenințat și aceleași interese duhovnicești ne leagă la oaltă și cu aceleași arme ale iubirii trebuie să luptăm, dacă voim, *ca neprihănit să rămână altarul, la carele de multe veacuri vârsă lacrimi un neam, carele până azi a fost ingenunchiat, dar nici odată înfrânt!*

Oare acum să fim înfrânți?

Să-și fie uitat Dumnezeu de noi și de poporul, carele se roagă: „Dumnezeul părinților nostri, care faci pururea cu noi după blândețele Tale, nu-Ți îndelungă mila Ta dela noi, ci în pace ocârmuiește vieța noastră“.

Nu! El nu și-a uitat de noi, numai noi, poporul, de nu ne-am fi uitat de El! Prea mult am suferit și prețul va fi triumful altarului nostru, pe carele noi îl încunjurăm cu atâta iubire și devotațiune!

În sfârșit, iubiți frați în Christos, vă pun la inimă cuvintele poietului: Voi, căror vi-s'a dat solia sfântă de preoți ai acestei mari puteri. Nu duceți minunatul vostru dar ofrandă mânilor nelegiuite, ci ca pe masa sfântă din altar a împărtășirii taină preacurată așa cuvântul să vi-l pregătiți:

Ca mii de inimi la un fel să bată și miilor de veacuri să vorbiți! Dumnezeuul părinților noștri să vă ajute, ca și pe viitor, dar mai ales acum așa să vă pregătiți cuvântul: *Ca mii de inimi la un fel să bată și miilor de veacuri să vorbiți!*

„Binecuvântarea tatălui întărește casele fiilor, iară blăstămul mamei desrădăcinează temeliiile“.

(Sirah 3, 9)

Sf. Scriptură ne arată nenumărate exemple, când părinții au binecuvântat pe fii lor și Dumnezeu i-a binecuvântat la fel; iar când gura părinților a rostit blăsteme și vorbe grele de osândă, acolo s'au desrădăcinat temeliiile.

Un caz de acestea, cu urmări înfricoșate, s'a petrecut în satul C.

Bătrânii unui măestru zidar trăiau singuratici într'o casă veche, iar fiul lor căsătorit își zidise casă nouă lângă casa bătrânilor. Din căsătorie avea 5 copii între 2—18 ani. Cearta între cei bătrâni, fecior și noră era zilnică, de cele mai multeori se sfârșia cu câte-o încăierare. Astfel de certe împreunate cu bătăi nu lipseau nici în sărbători, ba chiar atunci erau mai violente. Odată, spre praznicul casei, când tot omul așteaptă pogorârea liniștei divine și darul lui Dumnezeu, din curtea lor răsunau injurături și cuvinte neexprimabile. Bătrânii nu s'au mai putut stăpâni. Au îngenunchiat cu fața spre răsărit și udând pământul cu lacrimi, au început a blăstăma odrașla lor, care le tulbura seninătatea vieții înainte de moarte. În cele din urmă s'au sfârșit amândoi.

Urmările blăstămului înfricoșat au început a se ivi. În intervale scurte, unul după altul, i-se prăpădesc băieții omului nostru, în urma unei nașteri îi moare și nevasta și fata de 18 ani. Rămâne singur, nemângăiat. Se căsătorește din nou. Soartea îi suride câțva timp. Casa îi era zidită din material tare pe teren solid, pe unde nu s'au mai pomenit surpături de pământ. În urma unui potop de ape pleacă dealul și-i surpă casa din temelii. Vinde tot materialul rămas bun, iar el cu nevasta ia casă cu chirie. Atâtea năcazuri în cele din urmă l-au doborât și pe el încă tânăr în mormânt.

Dar blăstămul nu a încetat a se arăta chiar și după moartea lor. Din materialul casei surpate s'a zidit o casă nouă afară de sat, în care până azi s'au mai prăpădit încă 5 inși, unii tineri, între 23—32 ani, rămânând un moșneag singur acolo, care în cele din urmă a părăsit-o cu desăvârșire, iar azi stă goală ca o spaimă pentru toți cei ce știu și au auzit de înfricoșatele blăsteme rostite asupra zidurilor ei.

Satana, dușmanul luminei, a asumuțat pe acești nefericiți unii contra altora, limba lor nu se pregătea să preamărească pe Dumnezeu, că venea praznic mare, ci-și pregăteau ceasul „ca să piară de pe pământ po-

menirea lor“. Adevărat a zis apost. Iacob: „iar limba nimeni din oameni nu o poate domoli“. (3, 8.)

Ca furtunile ce vin pe neașteptate și surpă la pământ tot ce le vine în cale, așa sunt neînțelegerile, sfezile, dușmăniile dintre oameni și din familii cari a lungă îngerul ocrotitor dintre zidurile caselor, unde apoi ia locul pustiu și pierzarea.

Dacă oamenii ar ști rostul acestei vieți, că „aici nu avem cetate stătătoare“ nu și-ar amări singuri zilele, nu le-ar fi traiul cea mai cumplită robie, cum bine a zis și poetul,

*Ce e oare traiul dacă ie robii
Sărbătoare în care nimeni n'a zîmbit.* (Alexandri).

Legea iubirii propovăduită de Domnul Christos nu îngăduie blăstăm, căci ne zice prin gura apost. Pavel: „Binecuvânați și nu blăstămați“. (Rom. 12. 14).

N. V. preot

APEL! CĂTRĂ TOȚI SCRITORII BISERICEȘTI.

*Preoții, cari își țin bine dreptă-
toria și mai ales aceia, cari se
ostenesc în cuvânt și întru învăță-
tură — cu îndoiță cinste să se
cinstească.* (Cor. V. 17.)

Ascultători ai acestui sfat al Apostolului neamurilor și râvnitori de a contribui la operele de educație morală și cetățenească și prin îndemnul ce ni-l inspiră pildele, viața și activitatea celor ce s'au distins cu vrednicie în misiunea lor de trimeși ai lui Dumnezeu în ordinea morală a lumii:

Am luat hotărârea, să cuprindem și să publicăm în volum [eventual în mai multe volume] *vieața, activitatea și operele tuturor scriitorilor bisericești*, începând din veacul al 15-lea și până în prezent.

Lucrarea noastră va apărea sub titlul „**Galeria Scriitorilor Bisericești**“ și va cuprinde biografia, activitatea predicatorială și de literatură pastorală și bisericească a tuturor preoților, cari în misiunea lor s'au distins în domeniul acestei activități speciale.

Din datele și din informațiile ce le avem, aflăm și cunoaștem, că și Sf. V. vi-ați rezervat loc de frunte în Galeria Scriitorilor Bisericești. De aceea Vă rugăm cu tot respectul și cu insistență, să binevoiți în termen de 30 de zile:

1. A ne trimete toate *lucrările Sf. Voastre de domeniul literaturii bisericești, pastorale și omiletice*, ce le-ați scris și le-ați publicat, fie în volum ori în broșură, fie în vr'un periodic ori revistă bisericească.

Dacă eventual nu le-ați avea la îndemână, Vă rugăm să ni-le câștigați, ori — în cazul cel mai rău — să ne menționați editura ori revista în care le-ați publicat, indicându-ne anul și numerii în cari au apărut.

Acestea le reclamăm cu toată insistența, pentru ca, în cadrul operatului nostru să putem face și operelor Sf. V. cuvenita **apreciere** și eventual să putem **reproduce din ele părți de studiu și de model**.

2. Să ne trimiteți o *schită biografică* [pe scurt.] și consemnarea operelor P. S. Voastre de literatură teologică, bisericească, omiletică și pastorală.

3. Să ne trimiteți o *fotografie* pentru a o reproduce în volum și adecă în cadrul articolului ce va trata despre activitatea indicată mai sus a Sf. Voastre

4. Va rugăm în fine să binevoiți a ne comunica numele, ubicațiunea și operele tuturor persoanelor bisericești, despre cari veți avea indicii și cunoștințe, că au desfășurat vre-o atare activitate ca — colacionându-le cu informațiile noastre — să putem evita inconvenientul de a scăpa din numărul celor ce s'au distins, pe vre-unul, care s'a învrednicit de *pilduire și de recunoștință*.

Răspunzându-ne la acest apel, veți face un prețios serviciu neamului, bisericii și literaturii noastre pastorale.

Preot D. VONIGA

Redacția „Luminătorul“

Timișoara I. Sf. Gheorghe 4 II.

Ș T I R I

† Episcopul Ioan I. Papp al Aradului.

La încheierea foii primim trista știre, că P. S. Sa Episcopul Ioan al Aradului a încetat din viață Mercuri, în 21 Ianuarie a. c.

Ne asociem și noi la durerea credincioșilor ortodocși din eparhia Aradului și depunem o lacrimă ferbinte pe mormântul Arhiereului, care timp de jumătate de veac și-a jertfit toate puterile sale pentru prosperarea bisericii și a neamului. —

Actul înmormântării P. S. Sale se va săvârși astăzi Sâmbătă, la orele 10. a. m. Ca mandatar mitropolitan a fost delegat P. S. Sa Episcopul nostru diecezan Iosif, care cu acceleratul de eri, dimineata a și plecat la Arad. În suita P. S. Sale se află: asesorul A. Moaca, dir. de teol. Dr. P. Barbu, secretarul cons. R. G. Ancușa și diaconul I. Medelean. La Timișoara se vor mai atașa la suita P. S. Sale și protopresbiterii M. Gașpar și I. Gheția.

Personale. Aflăm, că I. P. S. Sa Arhiiepiscopul și Mitropolitul Nicolae al Ardealului s'a supus în ziua de 14 l. c. la Viena unei operațiuni, care a succes pe deplin. Starea actuală a I. P. S. Sale este pe deplin satisfăcătoare și afară de orice pericol.

Când anunțăm această știre îmbucurătoare, dorim Inaltului Ierarh o grabnică și perfectă însănoșare.

P. S. Sa Arhiereul nostru Filaret a plecat Marți seara, în 20. l. c. la București, unde va lua parte la desbaterile Senatului.

În atențiunea Prea On. Oficiu protopresbiterale și a On. Oficii parohiale. Tot mai des obvin cazuri, că banii adunați cu diferitele tasuri, precum și competențele diecezane se trimit deadreptul Cassei

diecezane și nu prin Oficiile protopresbiterale, amăsurat dispozițiilor din vigoare. Urmarea e, că Cassa diecezană în loc să conteze d. e. banii unui tas dintr'un protopresbiterat într'o singură poziție, trebuie să conteze dela fiecare comună separat banii aceluiași tas, ce întra deadreptul, chiar și atunci când e vorba de 1—2 Lei, ceea ce împreună cu multa pierdere de timp, plus că sporindu-se în timpul din urmă cazurile, asupra cărora atragem luarea aminte, să înțelege, că nici Oficiile protopresbiterale nu pot ținea evidența absolut necesară și datele dela sediul protopresbiteral nici când nu consună cu datele dela Cassa diecezană. Drept aceea pentru a evita inconvenientele, ce rezultă din trimiterea directă a banilor la Cassa diecezană, On. Oficii parohiale să administreze competențele diecezane și banii tuturor tasurilor Oficiului protopresbiteral cu cădere, de unde apoi se vor trimite Cassei diecezane toți banii oficiali, încasați dela toate comunele a câte unui tract protopresbiteral. În privința deportării banilor singura excepțiune o formează protopresbiteratul Caransebeșului.

Ce privește abonamentul pentru „Foaia Diecezană“, apoi prejurile tipăriturilor, calendarelor etc., acelea să se trimită direct la adresa Tipografiei și Librăriei diecezane.

Sedința festivă a „Societății de lectură Ioan Popasu“ a studenților dela Institutul nostru teologic anunțată pe seara de 30 Ianuarie 1925 (Trei Ierarhi), din cauza morții Prea Sfințitului Episcop al Aradului, Ioan I. Papp, se amână pe altă dată.

Reintroducerea bacalaureatului în toate liceele. D. ministru al instrucției publice dr. C. Angelescu a prezentat consiliului de miniștri anteproiectul de lege pentru reintroducerea examenului de bacalaureat (matură) în învățământul secundar. Proiectul e motivat de considerația, că în ultimii ani s'au strecurat în Universități, sau au scăpat din licee o mulțime de elemente nepregătite sau insuficient pregătite, păgubind astfel țătura culturală a țării.

Reintroducerea bacalaureatului este un mijloc de a triare a elementelor vrednice de diplomă, de cele nevrednice.

În proiect se prevede, că în școalele minorităților etnice, bacalaureatul este deasemenea obligatoriu și că se va da în limba respectivă a minorităților cu excepția obiectelor (limba română, geografia și istoria), cari prin legea învățământului secundar se predau în românește și deci la examenul de bacalaureat se va răspunde tot în limba țării.

Anteproiectul d-lui dr. C. Angelescu a fost aprobat de consiliu și a rămas, că d. ministru al instrucțiunii să'l transforme în proiect și să'l prezinte parlamentului.

Corpurile legiuitoare și-au reinceput activitatea în 22-lea l. c.

Proiectele, cari se vor aduce în discuție sunt următoarele: legea împreviziunii, legea presei, reforma administrativă, legea organizării judecătorești și organizarea căilor ferate.

Ziarele anunță, că Consiliul de miniștri a hotărât, ca proiectul de lege pentru organizarea unitară a bisericii ortodoxe să fie adus în desbaterea Senatului, imediat după redeschiderea Corpurilor legiuitoare. De asemenea se va aduce în desbateri și proiectul pentru înființarea Patriarhatului, după ce va fi discutat de Sf. Sinod.

300 procese de divorț într'un an la tribunalul din Lugoj. Un număr, poate mic ca cifră în zilele noastre — când suntem obișnuiți a vorbi în sute de mii și milioane, — dar totuși trebuie să ne pună pe gânduri, căci ne arată decadența morală, spre care mergem.

Este vorba că în a. 1924 la tribunalul din Lugoj s'au înaintat 300 procese de divorț, ceea ce trebuie să ne pună pe gânduri. Și nu este indiferent să știm, că în cele mai multe cazuri s'a cerut desfacerea căsătoriei pe motivul părăsirii cu necredință.

Conferențe politice la Cluj. În 2, 3 și 4 Ianuarie 1925 s'au ținut în Cluj trei conferențe politice, organizate de membrii grupați în jurul revistei „Societatea de mâne”. La ordinea zilei a fost chestia apărării intereselor ardelenști de către toți fruntașii ardeleni fără deosebire de culoare politică. Au luat cuvântul d-nii: O. Goga, Bogdan-Duică, O. Ghibu, I. Lupăș și alții. S'a hotărât, cum se anunță, alcătuirea unui memoriu către Suveran, unde să se ceară alegeri libere.

Descoperiri arheologice la Plevna. În regiunea Plevna s'au făcut niște descoperiri arheologice remarcabile. S'a găsit, între altele o comoară compusă din 8 vase antice de aur, ce cântăresc în total 12 kilograme. Aceste vase erau destinate cultului și cea mai mare parte din ele au ornamente orientale.

Obiectele au fost trimise muzeului național din Sofia și sunt examinate de specialiști.

Pact electoral. Cetim în „Graiul Românesc”, că între conducătorii partidului român și cei ai partidului radical din Iugoslavia s'a încheiat o înțelegere în sensul, ca partidul român și partidul radical sârb să se prezinte cu liste comune la alegeri.

Românii nădăjduesc, că în modul acesta vor obține 2 mandate.

Pe baza acestei înțelegeri se recunosc românilor drepturile revendicate în domeniul administrativ, cultural, al reformei agrare și cu privire la armata.

Voluntarii noștri din armata americană. Ministerul afacerilor străine aduce la cunoștință celor cari în timpul războiului au luptat în armata americană, că guvernul american a hotărât, să acorde o compensație de 1 dolar pe zi pentru timpul cât au fost sub drapel pe teritoriul Statelor-Unite și 1.25 dolari pe zi pentru timpul servit peste ocean.

Cei interesați se pot adresa zisului ministru (direcția afacerilor comerciale și consulare,) unde vor obține toate informațiile necesare și vor completa formularele cerute de autoritățile americane. („Universul.”)

50 ani de teatru. Maestrul Constantin Nottara, decanul scenei române, împlinește 50 ani de activitate artistică.

De activitatea neobosită și răscolită a maestrului Nottara este legată într-o măsură mare și dezvoltarea teatrului românesc și a dramaturgiei naționale.

Pentru sărbătorirea lui, „Teatrul Național” a reprezentat la 23. Ianuarie „Apus de soare”, piesă, în care maestrul scenei românești are un rol de mare importanță.

Hotărârile comitetului de specialitate I. O. V. comitetul de specialitate al oficiului I. O. V. a hotărât:

1) Văduvele de război remăritate și apoi divorțate pot se recapete calitatea de văduvă de războiu, beneficiind prin aceasta de avantajile legii de organizare a oficiului național I. O. V., fără se recapete însă întreaga drept la pensie.

2) Dezertorii la înamic, cari în urmă au fost amnistiați, nu pot căpăta calitatea de invalid de războiu

Cuvintele bancă și bancher derivă în toate limbile dela noțiunea de „masă” (italienește banco) o masă mică și joasă, sămănând cu o bancă.

„Banchiero” la italienii din evul-mediu însemna un om de schimb, un fel de zaraf, care se instala pe stradă cu o măsuță în formă de bancă pe care și înșira diferitele monezi de schimb. Încetul cu încetul afacerea prosperând, omul cu banca în spinare devenea bancher. Când însă se întâmpla, ca un „banchiero” să nu-și țină cuvântul și se spărgea banca și atunci se zicea, că banca i-a fost ruptă pe italienește „banca roto” de unde vine și „bancrută”.

Fabrică de zahăr în Timișoara. În orașul Timișoara s'a constituit un consorțiu, care a elaborat un proiect pentru înființarea unei fabrici de zahăr în acel oraș. În acest consorțiu e vorba să fie reprezentant atât orașul Timișoara, cât și alte capitaluri. Pentru acest scop, orașul pune la dispoziția societății un teren de circa 40 jugere cadastrale. Capitalul în acțiuni al societății ar fi de 250 milioane Lei și se crede, că într'un interval de doi ani fabrica va putea să funcționeze. Societatea respectivă s'a obligat a construi locuințele necesare pentru funcționarii ei.

Aviz

Aviz

**autorităților și oficiilor
publice!**

Icoana „Restignirea Domnului”
în oleu pe pânză mărimea ca.
36×48 cm. prețul 750 Lei
(fără cadru) se poate comanda
dela institutul nostru.
Comenzile să efectuează în
decurs de 8—10 zile. În timpul
cel mai apropiat vom avea
aceeași icoană tipărită în culori.
Prețul acestei icone îl vom face
cunoscut la timpul său.

Tipografia și Librăria Diecezană.

PRIMA CASSĂ DE PĂSTRARE DIN CARANSEBEȘ SOCIETATE PE ACȚII.

CONVOCALE.

Domnii acționari ai „Primei Cassă de Păstrare din Caransebeș S. P. A.” sunt invitați la a

XLVIII. ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

care se va ține în Caransebeș, la 10 Martie 1925 la 11 $\frac{1}{2}$ ore a. m. în localitățile institutului.

ORDINEA ZILEI:

1. Alegerea a duor acționari pentru autenticarea protocolului.
2. Raportul Direcțiunii și Comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune expirat. Pertractarea bilanțului. Darea absolutului. Propunerea Direcțiunii și Comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului net.
3. Alegerea membrilor din Comitetul de supraveghiere.
4. Intregirea Comitetului.
5. Propunerea și deciderea remunerației a Comitetului de supraveghiere.
6. Modificarea statutelor.

Caransebeș, la 21 Ianuarie 1925.

DIRECȚIUNEA.

N. B. Conform § 22 din statutele institutului, acționarii cari doresc a lua parte la adunare generală în persoană sau prin plenipotențiații lor sunt obligați ca înainte de ținerea adunării generale cu 4 zile se depoziteze acțiunile lor dinpreuna cu cupoanele nescadente la cassieria noastră, sau la cassieria Băncii: Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A., București, sau Banca Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni, Timișoara și sucursalei ei.

Cassa:				Capital societar		5000000	
Numerar	3261470	40		Fond de rezervă		1280000	
Monete străine	294367	10	3555837	Fond pentru diferența cursului		250000	
Capitale elocate la bănci			2097762	Fond de pensie		25559	58
Portofoliul cambial			6433501	Fondul pentru zidirea spitalului		3000	
Conturi curente acoperite			17589188	Depuneri spre fructificare:			
Efecte proprii			1620831	Pe libel	19647958	18	
Mărfuri spirituoase			1522858	In contcurent	2666018		22313976
Inventarul prăvăliei, așezarea, butoaie			542254	Creditori			1902253
Realități:				Reescompt la Banca Națională a			993300
Edificiul institutului	118000			României			18058
Edificiul depoului și alți realități	83351	03	201351	Imprumuturi ipot. cedate			671386
Imprumuturi ipotecare			31210	Cauțiuni și garanți	1804426		
Cauțiuni și garanți	1804426			Poziții transitoare			
Inventarul institutului			1	Profit:			
				Raportat din anul 1923		12917	80
				Net în anul 1924	1124346	40	1137264
							20
			33594797				33594797
			68				68

La caz de acceptare a propunerii direcționale, fondul de rezerva ar crește la Lei 1,500.000.—

CONTUL PROFIT ȘI PERDERI

Spese

Venite

	Lei	B.	Lei	B.		Lei	B.	Lei	B.
Salarii, spese de calatorie și administrație, tipărituri, porto-postal, telefon și telegrame			1482274	29	Profit reportat din anul 1923			12917	80
Imposite și competențe			156630	90	Dobânzi, provizii și venitul după mărfuri			2689251	59
Profit:					Venitul a imobilului			74000	
Raportat din anul 1923	12917	80							
Net în anul 1924	1124346	40	1137264	20					
			2776169	39				2776169	39

Fischer m. p.
Director executiv,
expert contabil

Caransebeș, la 31 Decembrie 1924

Glück m. p.
Procurist-Primcontabil
contabil autorizat

Szana m. p. Schwab m. p. Bastius m. p. Bibel m. p. Dr. Cornean m. p. Dr. Hegyesi m. p. Hüttl m. p. Pauck m. p.
Președinte Director general

Panco m. p. Raducanu m. p. Rado m. p. Rezăcs m. p. Schiller m. p. Tabacovici m. p. Tirbu m. p.

L'am revidat și aflat esact.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Em. B. Keppich m. p. Robert Halle m. p. Rudolf Klein m. p. Dr. Valeriu Meda m. p. Dr. Alexandru Reichl m. p.
Președinte

„BANCA GRANITEI“ SOCIETATE ANONIMĂ, CARANSEBEȘ**CONVOCARE.**

În conformitate cu art. 50 din Statute convocăm

II. ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

a societății anonime „Banca Granitei“ din Caransebeș, pe ziua de 16 Februarie 1925, orele 11 a. m. în Caransebeș, în localul societății.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
 2. Bilanțul pe anul 1924, raportul Consiliului de administrație și al censorilor și darea absolutului.
 3. Impărțirea beneficiului.
 4. Propuneri în sensul Statutelor.
- Caransebeș, în 21 Ianuarie 1925.

Consiliul de Administrație.

ACTIVA		CONTUL BILANȚ		PASIVA	
Casa în numerar	558948 10	Capital societar	1000000.—		
Cambii de bancă	1654200.—	A acționari emisiunea II-a	1400000.—	2400000 —	
Cambii cu acop. hipotecară	2382850.—	Fond general de rezervă		190000 —	
Debitori în conturent	2711369	Depozite spre fructificare		3047057 —	
Diverse conturi debitoare	36945 10	Bănci și reescont		1137896 40	
Mobiliar	70000	Diverse conturi creditoare		20223781	
		Dobânzi cuvenite anului 1925		154100 —	
		Profit curat		283020 99	
	741431220				741431220

SPESE		CONTUL PROFIT ȘI PERDERE		VENITE	
Dobânzi la depuneri, reescont și acționari emis. II-a; spese de administrație, chirie și impozite	512055 62	Dobânzi dela cambii de bancă, cambii ipot. conteurent, comisioane și diferite venituri		997726 61	
Salare și bani de cvartir	192650 —				
Amortizări din mobilier	10000 —				
Profit curat	283020 99				
	997726 61			997726 61	

Caransebeș, la 31 Decembrie 1924.

Pentru contabilitate:
Ioan Têrziu
procurist — expert contabil**CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:**

Nicolae Cornean m. p. Ioan Oprea m. p. Br. Dan m. p. Dr. Virgil Budințian m. p.
președinte

Teodor Dragomir m. p. Dr. Cornel Cornean m. p.

Verificat și găsit în consonanță cu registrele

CENSORII:

Alex. Buibaș m. p. Nistor Stoichescu m. p. Petru Talpeș m. p. Ioan Buru m. p.
expert contabil